

ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗОВАНИМ АКТИВНОСТИМА ЗАВОДА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРУШЕВАЦ У ЦИЉУ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА КРУШЕВЦА ЗА 2022. ГОДИНУ

ИСПИТИВАЊЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ АЛЕРГЕНОГ ПОЛЕНА У ВАЗДУХУ

Испитивање концентрације алергеног полена у ваздуху је активност коју Завод за јавно здравље Крушевац обавља према Фонду за заштиту животне средине Општине Крушевац од 2008.године. Мерење концентрације алергеног полена се врши од почетка фебруара до почетка новембра текуће године, а према препоруци Међународног удружења за аеробиологију.

Циљ мерења и праћења концентрације алергеног полена у ваздуху је унапређење здравља становника. Континуираним праћењем овог загађивача ваздуха може се прогноzirати кретање алергеног полена у ваздуху, и тако на време упозорити становништво.

Узорковање се врши помоћу уређаја за узорковање поленових зрна марке "Lanzoni" који је посредством Фонда за заштиту животне средине добијен од Агенције за заштиту животне средине. Овај уређај омогућава узорковање поленових зрна у пречнику од 60 км, тако да је осим Општине Крушевац покривен и целокупан Расински регион. Траке са узорцима се скидају са апарата једном недељно, с тим да се испитивање врши сатно и по данима у недељи. Извештај о испитивању се даје као дневни извештај и он се недељно шаље Агенцији за заштиту животне средине.

Приликом испитивања концентрације алергеног полена у ваздуху, врши се идентификација поленових зрна 24 биљне врсте, у које спадају: леска, јова, тиса, туја и чемпреси, брест, топола, јавор, врба, јасен, бреза, граб, платан, орах, храст, бор, конопља, траве, липа, боквица, киселица, коприва, штирови, пелин, амброзија и дуд. Препоручена концентрација је до 60 поленових зрна/ м³ ваздуха, сем за амброзију где је препоручено до 30 поленових зрна/ м³ ваздуха. Од марта месеца дошло је до усклађивања препоручене концентрације са важећим прописима Европске Уније, тако да је препоручена концентрација је до 36 поленових зрна/ м³ ваздуха, сем за амброзију где је препоручено до 30 поленових зрна/ м³ ваздуха.

Завод за јавно здравље Крушевац је са испитивањем концентрације алергеног полена у ваздуху почео од 7. календарске недеље, тачније од 07.02.2022.г. (због временских прилика, није се кренуло са мерењем од 01.02.2022.) и у наставку су приказани добијени резултати до 43. недеље 2021. године, када је и завршено мерење 30.10.2022.г.

7. недеља (07.02-13.02.2022.) - идентификована су поленова зрна јове, леске, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

8. недеља (14.02-20.02.2022.) - идентификована су поленова зрна јове, леске, брезе, букве, бреста, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

9. недеља (21.02-27.02.2022.) - идентификована су поленова зрна јове, леске, бреста, јавора, тополе, јасена, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

10. недеља (28.02-06.03.2022.) - идентификована су поленова зрна јове, леске, букеве, јавора, тополе, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна букеве, туја и чемпреса су показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

11. недеља (07.03-13.03.2022.) - идентификована су поленова зрна јове, леске, јавора, букве, тополе, јасена, бреста, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

12. недеља (14.03-20.03.2022.) - идентификована су поленова зрна јавора, јасена, врбе, јове, тополе, бреста, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна туја и чемпреса су прелазиле препоручене вредности.

13. недеља (21.03-27.03.2022.) - идентификована су поленова зрна јавора, јасена, граба, тополе, бреста, брезе, врбе, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна јасена, туја и чемпреса су прелазиле препоручене вредности.

14. недеља (28.03-03.04.2022.) - идентификована су поленова зрна јавора, брезе, бреста, граба, ораха, јасена, тополе, врбе, леске, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна брезе, граба, туја и чемпреса су прелазиле препоручене вредности.

15. недеља (04.04-10.04.2022.) - идентификована су поленова зрна јасена, брезе, бреста, врбе, храста, ораха, брезе, граба, тује и чемпреса. Концентрације поленових зрна брезе и јасена су прелазиле препоручене вредности.

16. недеља (11.04-17.04.2022.) - идентификована су поленова зрна јавора, брезе, граба, јасена, ораха, тополе, храста, врбе, тује и чемпреса. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

17. недеља (18.04-24.04.2022.) - идентификована су поленова зрна јавора, брезе, граба, ораха, платана, храста, траве, букве, дуда, врбе, тује и чемпреса. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

18. недеља (25.04-01.05.2022.) - идентификована су поленова зрна јавора, ораха, брезе, врбе, платана, храста, траве, граба, букве, дуда, бора, тује и чемпреса. Концентрације поленових зрна дуда и ораха су показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

19. недеља (02.05-08.05.2022.) - идентификована су поленова зрна јавора, брезе, граб, платана, ораха, бора, врбе, букве, дуда, храста, траве и коприве. Концентрације поленових зрна бора, ораха и дуда су показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

20. недеља (09.05-15.05.2022.) - идентификована су поленова зрна јавора, брезе, траве, букве, ораха, дуда, бора, храста, врбе, коприве, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

21. недеља (16.05-22.05.2022.) - идентификована су поленова зрна конопље, бора, дуда, храста, врбе, фамилије трава, коприва, туја и чемпреса. Концентрације поленових зрна нису показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

22. недеља (23.05-29.05.2022.) - идентификована су поленова зрна конопље, брезе, ораха, фамилије трава, конопље, бора, храста, коприва, липа, туја и чемпреса. Концентрација поленових зрна коприве су показивала тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

23. недеља (30.05-05.06.2022.) - идентификована су поленова зрна конопље, фамилије трава, дуда, бора, киселице, коприве и липе. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

24. недеља (06.06-12.06.2022.) - идентификована су поленова зрна траве, бора, боквица, коприве, киселице и липе. Концентрација поленових зрна коприве су показивала тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

25. недеља (13.06-19.06.2022.) - идентификована су поленова зрна конопље, траве, боквице, коприва, бора, киселице и липе. Концентрација поленових зрна коприве су показивала тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

26. недеља (20.06-26.06.2022.) - идентификована су поленова зрна конопље, боквице, бора, фамилије трава, киселице и коприве. Концентрација поленових зрна коприве су показивала тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

27. недеља (27.06-03.07.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, липе, боквице, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна коприве су показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

28. недеља (04.07-10.07.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, бора, пепељуга и штирева, боквице, фамилије трава, конопље и коприве. Концентрације поленових зрна нису показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

29. недеља (11.07-17.07.2022.) - идентификована су поленова зрна конопље, боквице, фамилије трава, липе и коприве. Концентрације поленових зрна коприве су показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

30. недеља (18.07-24.07.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, конопље, боквице, пепељуга и штирева, киселице фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

31. недеља (25.07-31.07.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, пепељуга и штирева, конопље, боквице, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

32. недеља (01.08-07.08.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, пепељуга и штирева, боквице, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

33. недеља (08.08-14.08.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна амброзије и коприве су показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

34. недеља (15.08.-21.08.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, пепељуга и штирева, боквице фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна амброзије и коприве су показивале тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

35. недеља (22.08-28.08.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, пепељуга и штирева, боквице, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна амброзије су показивала тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

36. недеља (29.08-04.09.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, боквице, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна амброзије су показивала тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

37.недеља (05.09-11.09.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна амброзије су показивала тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

38.недеља (12.09-18.09.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна амброзије су показивала тенденцију пораста изнад препоручене вредности.

39.недеља (19.09-25.09.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, конопље, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

40.недеља (26.09-02.10.2022.) - идентификована су амброзије, пелина, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

41.недеља (03.10-09.10.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелин, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

42.недеља (10.10-16.10.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

43.недеља (17.10-23.10.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, конопље, пепељуга и штирева, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

44.недеља (24.10-30.10.2022.) - идентификована су поленова зрна амброзије, пелина, фамилије трава и коприве. Концентрације поленових зрна нису прелазиле препоручене вредности.

Највеће прекорачење у односу на максимално дозвољене концентрације у 2022. години имала су поленова зрна амброзије (24 пута), поленова зрна коприве (21 пута) и поленова зрна из фамилије трава (17 пута)

Табела 1. Упоредни преглед основних параметара полинације за 2022. годину на нивоу Расинског округа

Биљне врсте	Карактеристике полинације		
	дужина полинације у данима у току једне године	укупна количина полена у м ³ ваздуха у току једне године	макс. постигнута концентрација полена (бр. ПЗ/м ³ ваздуха) у једном дану
Леска	33	178	36
Јова	23	23	4
Тује и Чемпреси	84	1734	92
Брест	60	974	76
Топола	37	462	48
Јавор	33	226	31
Врба	30	154	28
Јасен	58	836	73
Бреза	72	1014	87
Граб	23	432	63
Платан	5	37	16
Орах	32	1125	96
Храст	46	859	51
Бор	52	711	61
Конопља	77	312	21
Траве	136	1193	63
Липа	28	159	28
Боквица	43	93	8
Киселица	23	41	6
Коприве	169	3825	92
Пепељуге и Штиреви	69	187	9
Пелин	43	227	24
Амброзија	80	2007	92
Дуд	33	1012	98
Буква	29	203	32

Извештај израдио:
дипл. инг. Јасмина Китановић,
спец. биосанитарне технике